

SLOVENE

Velja po pošti:
za celo leto naprej K 26.—
za pol leta " " 13.—
za četrt leta " " 6.50
za en mesec " " 2.20

V upravnishvu:
za celo leto naprej K 20.—
za pol leta " " 10.—
za četrt leta " " 5.—
za en mesec " " 1.70

Za pošilj. na dom 20 h na mesec.

Posamezne štev. 10 h.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2 (vhod čez dvorišče nad tiskarno). — Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. Uredniškega telefona štev. 74.

Političen list za slovenski narod

Upravišstvo je v Kopitarjevih ulicah štev. 2. — Vsprejema naročnino, inserate in reklamacije. Upraviškega telefona štev. 188.

Inserati:

Enostop. petitvrtla (72 mm):
za enkrat 13 h
za dvakrat 11 „
za trikrat 9 „
za več ko trikrat . . 8 „
V reklamnih noticah stane enostopna garmondvrtla à 26 h. Pri večkratnem objavljenju primeren popust.

Izhaja

vsak dan, izveniši nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Mažarsko ropotanje.

Med včerajšnjimi brzjavkami naredi poročilo o izjavi »nekega vplivnega mažarskega politika, ki bo pri nagodbenih pogajanjih med ogrsko in avstrijsko državno polovico igral veliko vlogo«, čuden vtis. Ta »vplivni politik« utegne biti Košut, ki že naprej pritiska na javnost, da bi avstrijsko vlado ugnal v kozji rog. Naravnost pravi, da se hočejo Ogri pogajati z Avstrijo kakor s tujo državo in da bodo stopili v oster boj, ako se jim avstrijska vlada ne vda.

Pred kratkim je grof Apponyi govoril na nekem shodu. Nekdo se oglasi in zakliče: »Kaj pa samostojna ogrska banka?« Grof Apponyi pravi: »Ta se osnuje.« Klic: »Kdaj?« Apponyi odgovori: »Prej nego se misli.«

Tako se trga vse, kar je še kazalo na neko skupnost med Avstrijo in Ogrsko. Avstroogrška banka se bo torej razdelila, Košut napoveduje, da hoče Ogrska sama urediti valuto in izplačevati v gotovem denarju, se čisto ločiti glede užitninskega davka itd. Te stvari bodo predmet pogajanjem med obema vladama, in da bo avstrijska vlada tudi tu odnehala, je po dosedanjih izkušnjah čisto gotovo.

Ali ni boljše, da se taka, naše državne polovice nevredna igra preikopre konča; boljša bi bila gotovo ločitev, nego pa taki zaporedi sledeči neprestani majhni porazi. Grof Goluchowski odnehuje od koraka do koraka. Na Japonskem so nastavljeni sami ogrski konzuli in ba je se je grof Goluchowski zavezal Košutovi vladi, da tudi v severni Ameriki nastavi same ogrske konzule. Vojni minister Pietreich je zadnji čas 700 ogrskih častnikov premestil iz Cislitvanske, tako da bodo Ogri imeli kmalu res svojo armado. Skupen je še proračun. Prej omenjena izjava pa pravi naravnost, da hočejo Mažari imeti svoj lastni popolni proračun.

Če ga hočejo, naj ga pa imajo, pa takoj, da se čimprej neha izsesavanje naše državne polovice od ogrske strani.

ODSEK ZA VOLILNO PREOSNOVO.

V včerajšnji seji odseka za volilno preosnovo so odobrili št. 7 v zmislu vladne predloge, kakor tudi I. člen temeljnega zakona o volilni preosnovi. Začetkom seje so sklenili, da izroče 5301 prošnjo glede volilne preos-

nove poročevalcem posameznih kronovin. — Poslanec Hruby je nastopil za volilno pravico žensk, za omejeno žensko volilno pravico pa se izjavi tudi profesor Kaiser. Poslanec Parish predlaga, naj za izvolitev ne velja določilo o dobi bivanja. Minister za notranje stvari baron Bienenrth izjavi, da se pridruži Parishu glede izvolitve. Dvomi, da bi bil zdaj ugoden čas, da se uvede v naši državi tudi volilna pravica žensk, ki je niso uvedli na kontinentu tudi po drugih deželah, ko so uvajali splošno volilno pravico. Splošno volilno pravico moških opravičuje vojaška službena dolžnost in pa, ker je mož prisiljen, da po okoliščinah služi javnosti, kar odpade pri ženski. Dr. Adler izjavlja, da sicer nasprotuje enoletnemu bivanju, a da molči zaradi kompromisa. Kršč. soc. Steiner naglašja, da so zahtevali prvotno kršč. soc. petletno bivanje, a ker nočejo ovirati preosnove, hočejo glasovati za vladni predlog. Pri posvetovanju o prvem členu zak. načrta je napadal poslanec Choc vlado, ki nima poguma, da izpremeni tudi gosposko zbornico, ko se izpremene temelji zbornice. Deželne zbornice in deželne ustave je vlada vedno zanamajala. Naj razširijo kompetenco deželnih zborov in odpravijo gosposko zbornico. Ko se uvaža splošna volilna pravica, naj bi tudi omejili vladarjevo sankcijsko pravico. Zahteval je zakonodajalno zbornico za Češko, Moravsko in Slezijo s kompetenco sedanjega državnega zbora. Namesto člena I. je predlagal sledeče besedilo: Državni zbor obstoji le iz zbornice poslancev. Odsek je pa odklonil Chocov predlog in odobril besedilo I. člena po vladnem zakonskem načrtu, ki določa, da lahko volijo v poslansko zbornico tudi člane gosposke zbornice, ki pa med tem, ko so poslanci, nimaio svojih pravic kot člani gosposke zbornice, kakor tudi v gosposko zbornico pozvani poslanec ne postane pravi član gosposke zbornice, ako ne odstopi kot poslanec.

Sejo so nato prekinili. Boj za enoletno bivanje je torej izostal. Sklenili so namreč o tej točki socialni demokrati in krščanski socialci kompromis, ker stranki nista hoteli zavlačevati preosnove.

Današnja seja bo najbrže burna. Gre se namreč za št. 5 zakonskega načrta glede volitve poslancev državnega zbora, ki slove: Vsak, ki je upravičen, da se izvoli, ima pravico do enega glasu; volilno pravico izvršuje se osebno. Krščanski socialci zahtevajo volilno dolžnost, šlo se bo pa tudi za pluralitetni način volitev.

Glasilu ministra dr. Derschatte priobčuje članek, v katerem ironizira zahtevo po pluralitetnem načinu volitev. Pravi, da direktni davki nimajo več onega pomena v državnem proračunu, kakor nekaj, večje važnosti so dohodki carinski in užitninskega davka. Užitninskega davka pride na vsako osebo nad 12 kron na leto. Določiti se tudi ne more duševna sposobnost pri izvršitvi volilne pra-

vice. Formalna izobrazba ne naredi politika. Je sicer dobra, a zdrav razum za praktično življenje je najbolj potreben.

Choc in Zazworka sta zahtevala, naj stavi dr. Kramar v imenu vseh čeških strank v odseku predlog, da reasumirajo razdelitev mandatov za Češko, Moravsko, Slezijo in Nižje Avstrijsko. Dr. Kramar je pa odklonil predlog, češ, da hočejo staviti Mladočehi v odseku drugi predlog, ki ga pa tudi prepuste Chocu in Zazworki.

»Poljsko kolo« namerava predlagati, da se zagotovi in razširi avtonomija kraljestev in dežela. Prof. Starzynski namerava v ta namen predlagati, da izvolijo pododsek sedmih članov, ki naj se posvetuje o zadevi.

VOJSKA Z ITALIJO?

Italijanski listi tolmačijo reške dogodke kot največje izzivanje Avstrije na Italijo. Članki raznih listov se pričenjajo z naslovi: Le provcazioni dei Croati — Verso la guerra? (Izzivanje Hrvatov — v namen vojske?) Neki Battista Pellegrini je že prej izdal knjigo, kjer opisuje zatiranje Italijanov v Avstriji in prodiranje Avstrije na balkanskem polotoku. Zdej listi posamezne dele te knjige mrzlično ponatiskujejo in ščujejo vse italijansko ljudstvo proti Avstriji. Silno vznemirjenja je vzbudila tudi neka avstrijska torpedovka, ki so jo zasacili ba je v Jakinskih vodah in jo odpeljali v Benetke. To vest sicer dementirajo, a večina italijanskih dnevnikov se je krčevito oprijemlje. — Te dni je prišlo v Rimu radi dogodkov v Reki in Zadru do velikih protiaustrijskih demonstracij. Avstrijsko poslaništvo je stražilo vojaštvo.

NEMŠKI LIBERALEC O VOLILNI REFORMI.

Novi predsednik državnega sodišča dr. Grabmayr se je poslovil v Meranu, kjer je bival 28 let kot odvetnik, od naprednih liberalcev z govorom o političnem položaju, ki se glede konfuznosti skoro lahko meri z nazori slovenskih liberalnih voditeljev. Grabmayr je rekel, da nasprotuje načeloma enaki volilni pravici, tudi se ne navdušuje za pluralitetni način volitev, dasi je manjše zlo. Mož ne razume, da Nemci prodajajo svoje sodelovanje pri volilni reformi tako poceni, ki bo prenesla politično moč nemških srednjih stanov na slovenski proletarijat. Zadnja posledica bo, da bodo Nemci obstrirali, vlada pa uporabljala št. 14. »Proč od Ogrske« pomenja mu konec Avstrije. Velika Avstrija je pa utopija, ker bi povzročila državno vojsko. In da ustanovi srečno državo, pa končno nasvetuje enotno pogodbo, ki bi urejevala razmere obeh državnih polovic. Med obema državnima zboroma ni ravnotežja, a le zagrozi Mažarom, da če pride do boja, ne bo manjkalo uspešnih sredstev nasproti Mažarom.

Grabmayr je star liberalec in zato se ni čuditi, da ga obhaja zona, ko misli na splošno

in enako volilno pravico. A povedal je resnico, ki jo priporočamo v premislek slovenskim liberalcem, ki z ozirom na svojo lastno strankarsko korist ne vidijo velike koristi vsega slovanstva.

TURČIJA PROTI BOLGARIJI.

Turška vlada je poslala svojim zastopnikom v inozemstvu dolgo velevlastim namenjeno okrožnico, ki ima namen, da opozori velevlasti na mogočo vojsko z Bolgarijo. Turčija izjavlja, da ne more trpeti bolgarskih pripravi za vojsko in je sklenila, da odgovori s sličnimi pripravami od svoje strani.

KULTURNI BOJ NA FRANCOSKEM.

Znano je, da so se pod Waldeck-Rousseaum pred petimi leti polastili na Francoskem premoženja kongregacij. M. Eduard Drumont, ki ni nikak klerikalec, piše, da je likvidacija samostanskega premoženja največja lumparija dveh stoletij. Waldeck-Rousseau je utemeljeval likvidacijo samostanskega premoženja s tem, da rabi denar za delavske penzije. In francoski mogotci l. 1901 Waldeck-Rousseau, Brisson in tovariši so z velikim patosom zatrjevali, da se hočejo polastiti milijarde, ki je v mrtvih rokah, katero nakažejo delavskim sindikatom, da ustanove zavode za delavsko starostno preskrbo. Preteklo je od takrat pet let. Waldeck-Rousseau je mrtev, Brisson je zopet prišel na krmilo, a o milijardi francoskih samostanov ne ve nihče ničesar. Izginila je pod rokami likvidatorjev. Judovska in framsonska klika je precenjevala vrednost samostanskega premoženja. Za samostansko last so smatrali celo zasebna samostanom sosedna zemljišča in najete hiše. Resnična vrednost premoženja francoskih samostanov je pa znašala le 463,750,000 frankov, a ker je bilo na premoženju 206,000,000 frankov dolga, je imelo 160,000 redovnikov in redovnic dejansko le 257 milijonov frankov premoženja, ko ima edina judovska Rothschildova roba premoženja 10 milijard. A zdaj v teh petih letih so pa želi likvidatorji, odvetniki, sodnijski eksekutorji in kanclisti, ko je sledila ena sodnijska razprava drugi zaradi razprodaj in drugih zadev. Od namišljene milijarde niso realizirali dozdaj niti vinarija. Likvidacija izkazuje marveč za državni zaklad nepokriti primanjkljaj šestih milijonov frankov. Deficit je nastal samo s tem, da so pokrili stroške neštetihi sodnijskih razprav, odvetnike in druge pomočnike gospodov likvidatorjev. A boje se svobodomiselci, da likvidatorji še ne prenehajo s svojimi čednimi manipulacijami, ker imajo od njih prevelik dobiček.

V Moulinu so se stegli pri sprejemu novega škofa katoličani z liberalno sodrgo, ki jih je napadla. Novi škof je naglašal, da v cerkvenih stvareh pripozna le avtoriteto papeževo. Tudi novi nadškof v Rennesu se je izjavil slično. Vlada se boji nasilstev, kar na-

LISTER.

Mož z brazgotino.

Angleški spisal C. Doyle.
(Dalje.)

»To odkritje in pa vidna zadrega pohabljenčeva uverila sta nadzornika, da je stvar vendarle resna. Z vsa natančnostjo so preiskali vsak prostor; vsako stvar, ki so jo dobili, je pričala, da se je moral izvršiti krut zločin. Prednja soba je bilo preprosto bivališče; iz te se je prišlo v malo spalnico z razgledom na zadnjo stran hiše in obrežje. Med obrežjem in pod oknom spalnice je bila ozka pot, ki je bila ob času naraščanja vode poplavljena najmanj pet čevljev visoko, drugekrat pa suha. Okno je bilo široko ter se je dalo pomakniti navzgor. Pri natančnem opazovanju zasledili so sledove krvi na podzidku, pa tudi na lesenih tleh spalnice so se videle posamezne kapljice. Za zaveso skriti ležali so na tleh posamezni deli obleke gospoda Neville St. Clair zmetani na kup; manjkalo je le suknje. Škornje, nogavice, klobuk, uro — vse so dobili. Toda niti enega samega znaka niso mogli zaslediti, ki bi dokazal, da se je zgodilo nasilstvo. O gospodu Neville St. Clair pa ni bilo niti sledu. Vse je kazalo, da je moral biti vržen skozi okno, dru-

gega ni bilo misliti. Sumljivi znaki krvi na podzidku pa so dajali malo upanja, da bi se bil rešil s plavanjem, ker je bila voda ravno takrat največja. Sedaj pa še zločinci, ki so bili v prvi vrsti na sumu.

Malaiee je bil človek na najslabšem glasu. Ker pa je bil glasom pričevanja gospe St. Clair le nekaj sekund potem, ko je videla svojega moža pri oknu, Malaiee že na stopnjicah pri vhodu, on ni mogel biti glavni krivec, ampak le postranski povzročitelj zločina. Zagarjal se je s tem, da je trdil, da ne ve ničesar. Kaj pa počne njegov najemnik, Hugo Bonne, o tem odločno ničesar ne ve, torej tudi nikakor ne more vedeti, kako pride tja obleka pogrešanega gospoda.

»Toliko, kar se tiče gospodarja. Preidimo zdaj k onemu pohabljenču, ki stanuje v drugem nadstropju opijeve beznice. Biti je moral brez dvoma poslednje človeško bitje, čegar oko je nazadnje videlo St. Claira. — Ime mu je Hugo Boone. Vsak, ki večkrat prihaja v City (središče Londona), pozna njega in njegov strahovito popačeni obraz. On je pravi berač po poklicu; da pa ne pride navskriž s policijo, prodaja ob enem voščene žveplenke. Nekaj nižje od ulice Threadneedle tvori zid na levi ob ovinku nekak kot. Tam sedi dan na dan s prekrižanima nogama, v naročju škatljo z žveplenkami. Kdor ga pogleda, vsakemu se

smili v sree. Zato pa kar dežuje milodarov v njegovo mastno pokrivalo, ki leži poleg njega na kamenitem tlaku. Še predno sem stulil, da bom imel v svojem poslovanju opraviti s tem človekom, sem ga večkrat opazoval in se čudil, koliko darov je dobil v najkrajšem času. Njegova prikazen je namreč tako nekaj posebnega in nenavadnega, da vzbudi pozornost vsakega, ki gre mimo. Rdečkastorumeni lasje, bled obraz, ki ga popolnoma popači grda brazgotina, katera se je zarastla tako, da je kot ustnice nategnila navzgor; čeljust slična oni dogine pasme (pasje vrste), poleg tega pa dvoje temnih oči, ki te hočejo predreti ter so v popolnem nasprotju z barvo las: — vse to ga odlikuje pred drugimi berači. K temu pripomore tudi njegova dovornost. Vedno je pripravljen, da točno odgovori na slabo šalo, katero si dovoli z njim kdo izmed mimogredocih. Tak je najemnik v opijevem brlogu, mož, ki je pogrešanega gospoda, ki ga iščemo, gotovo zadnji videl.

»Toda pohabljenec!« posegel sem vmes. »Kaj pa naj opravi sam proti možu, ki je zdrav in telesno krepke?«

»Pohabljen je pač toliko, da mora hoditi s pomočjo berglje, sicer se mu pa pozna, da je še krepak in tudi ne ravno sestradan. Saj več kot zdravnik iz lastne izkušnje, Watson, da je tem krepkejši drugi ud, če je pohabljen prvi.«

»Prosim te, nadaljuj svoje pripovedovanje.«

»Gospa St. Clair se je onesvestila, ko je zagledala sledove krvi na oknu. Stražnik jo je odvedel z vozom domov, posebno ker bi nam bila pri nadaljni preiskavi le v zapreko. Nadzornik Barton, ki je imel nalogo, da vodi preiskavo, storil je z največjo natančnostjo vse, kar je mogel, toda našel ni ničesar, kar bi nam le količikaj moglo pojasniti temno in zamotano zadevo.

Zagrešili smo edino napako, da ni bil Boone takoj na mestu prijet, ampak ostal nekaj čas sam, tako, da je imel dovolj prilike, da se sporazume s svojim prijateljem, Malaiejem. To napako pa smo takoj popravili s tem, da smo ga uklenili in preiskali, vendar pa nismo našli pri njem ničesar, kar bi bilo obtežljivo zanj. Zasledili smo sicer na njegovem desnem rokvu madeže krvi, toda trdil je, da prihajajo od rane, ki nam jo je pokazal na srednjem prstu desne roke. Dejal je, da je bil pravkar pri oknu, predno smo prišli mi in da so odtod oni krvavi sledovi. Zanimal je z vsa odločnostjo, da bi bil kdaj videl gospoda Neville St. Clair, trdil je, da mu je še bolj nerazumljivo, kako so prišla ona oblačila v sobo, kot policiji sami. Če pa gospa St. Clair trdi, da je videla pri oknu svojega pravega moža, potem se ji blede, ali pa se ji je sanjalo. Kljub vsemu ugovarja-

glašajo frimasonska glasila. Abbé Soulangé-Bodin v Parizu je izjavil, da želi trenutka, ko ga izžene iz cerkve. — Če ga izžene, bo na jermal za službo božje javne dvorane. Sadanji položaj se označi lahko kratko. Vlada se boji posledic, ki bi lahko nastale, ako brezobzirno zapleni cerkve.

ITALIJANI IN REKA.

Dijaki so v raznih italijanskih mestih priredili protestne shode proti reškim dogodkom.

RUSIJA.

V Peterburgu je bila vržena bomba na trgu Giradovo. Vojaki so streljali in ubili 11, ranili pa jako veliko oseb. Prepovedali so za eno leto uvoz pušk in revolverjev na Finsko. — Odeško vojno sodišče je obsodilo 30 anarhistov na smrt. V Varšavi so zaprli petdeset desetletnih dečkov, ki so prenašali povelja teroristov. — Kmetje so vplenili in zažgali trg Kupin, v katerem stanuje 200 judovskih rodbin. Ubityh in zgorelo je več prebivalcev. — Ustreljen je policijski načelnik v Kovnem. — Učenci Aleksandrove trgovske šole v Peterburgu so preprečili slavnostno otvoritev s križanjem, pretepli so tudi ravnatelja in popa. Udeleženci slavnosti so pobegnili.

Revolucionarji v Tomizlu so se zabarikadirali v neki ulici. Boj s policijo je trajal do večera in se končal s porazom upornikov. 6 ljudi je mrtvih, 40 ranjenih in 11 prijetih. V luteranski cerkvi so našli bombo.

Iz Berna se poroča: V sled atentata v hotelu »Jungfrau« so sklenili švicarski hotelirji, da več ne sprejemajo Rusov. Neki ruski veliki knez, ki se je mudil v Gundelwaludu, je po atentatu takoj odpotoval.

Štajerske novice.

Iz Šoštanja se nam piše: Proti nadomestni volitvi za I. razred našega občinskega zastopa, ki se je vršila dne 7. t. m., vložili smo iz formalnih pogreškov, povzročenih po vladnem komisarju Zoffalu pritožbo. Gotovo se g. Zoffal zaradi tega močno jezi, ker ne more razpisati obljubljene županove volitve. Tolažite se, gospoda, kajti svojega župana ne boste si tako kmalu ali pa nikdar volili! Potolažijo pa naj se tudi nemški občinski ubogi, ki ne bodo dobili na dan volitve nemškega župana obljubljene podpore, katere bi itak nikoli ne dobili! Kakor slišimo, nas vladni komisar Zoffal vendar zapusti. Govori se namreč, da je prestavljen k okrajnemu glavarstvu v Celje. Mi se za njim ne bomo jokali.

Š Odlikovanje. Cesar je podelil c. k. okrajnemu tajniku v Mariboru gosp. Josipu Krapec povodom njegovega stalnega umirovljenja zlati zaslužni križec.

Š Po neprevidnosti ustrelil. Marija Grosman, viničarica v Kapeli je 6. avgusta t. l. našla v vinogradu svojega gospodarja revolver in nož. Oboje je pokazala sosedu Tomažu Polak, ki je začel revolver ogledovati. Ker pa takega orožja še ni imel v rokah, se mu je sprožilo in zadelo Marijo Grosman tako nesrečno v vrat, da je čez 4 dni umrla. Za svojo neprevidnost je dobil Polak pri okrožnem sodišču v Mariboru tri tedne strogega zavora.

Š Izpred celjskih porotnikov. Dne 12. t. m. se je pred celjskim porotnim sodiščem, ki mu je predsedoval deželnosodni svetnik Gregorin, zagovarjal Matija Požgaj, posestnik iz Velike Doline, zaradi potajitve najdene stvari. Našel je namreč hranilno knjižico posojilnice v Brevicah s 4900 K glasečo se na ime Franc Zidar. Tega ni po-

vedal drugemu kot svoji ženi in je poskusil 19. julija pri posojilnici vzdigniti 200 K. Ker je službojuči uradnik vedel, da je Zidar knjižico izgubil, je Požgaja ustavil in izročil oblasti. Porotniki so potrdili vprašanje glede goljufije in je bil obsojen Požgaj na dva meseca ječe.

Š Strela vžgala. Dne 9. t. m. je divjalo na pljuškem polju hudo neurje. Med tem je strela večkrat udarila in zažgala vinogradsko vilo g. Gvidona pl. Pongratza v Preradu. Pogorelo je skoraj vse do tal. Škode je okoli 2500 K a lastnik je bil zavarovan.

Š Oblak se je utrgal minolo nedeljo popoldne v Pobjorju. Potok in druga vodovja so tako narasli in tako silo pridrvili na plan, da so preplavili vse travnike in polja. V Koblju in Modriču je vrhu tega toča pobila vso pozno žetev.

Š Dravski most v Mariboru, ki dela vsem tolkovo preglavic, bo vendar enkrat prišel v red. Minister notranjih stvari je namreč bojé posl. Wastianu obljubil, da bo zadevo novega dravskega mostu takoj vzela v roke. Obljuba je torej že tukaj, čakati je le še dejanja.

Š Slepenje! Zadnja »Domovina« poroča, da ni nihče naročil inserata Južnoštajerske hranilnice v »Mladoslavencu«. G. Križman ostane zvest svoji naturi! Hudega sicer ne more več učiniti, ker daljna številka najbrže več ne izide.

Š Podružnica c. kr. kmetijske družbe se bo osnovala v Št. Juriju ob juž. žel. — Ustanovni občni zbor bo dne 16. t. m. v gostilniških prostorih gospoda Nendla.

Š Županom v Škofji vasi je izvoljen g. Martin Vrečko, posestnik in gostilničar v Arelinu. Naj varuje kot tak slovensko čast občine!

Š Neki Kurent, po svojem poklicu dijak, se je nekaj šopiril v »Narodu«. Na to smo dobili sledeča dopisa iz Sevnice: Gospodu tehn. Milanu Kurent v odgovor. Da ne bodete morebiti mislili, da me je Vaš napad v »Slov. Narodu« kaj spravil iz ravnotežja, odgovarjam Vam to-le: Vediti najpoprej, ako še ne veste, da imam vsaj tako pravico kakor Vi, tudi jaz pri volitvah. Čemu torej Vaše zbadanje in zadiranje v me že na volišču in tudi v zadnjem »Narodovem« članku, češ, kaj se jaz vrtim v politiko? Pridržite svoje modre nauke raje za-se ali pa jih pojdite prodajat kam drugam, ker jaz imam svoje lastno prepričanje in vem, kaj mi je storiti. Nisem torej delal, ako sem kaj storil pri zadnjih volitvah, na povelje g. župnika, kakor si Vi mislite, ampak iz lastnega nagiba. Na druge osebne napade v »Narodovem« članku ne odgovarjam. Ako me hočete spet napasti, prosto Vam! Odgovarjal Vam več ne bom! Z Bogom! — Fr. Šegula, kaplan. G. tehniku Milanu Kurent. Drugi dopis se glasi: Globok poklon Vaši »modrosti in učenosti«, katero vsiljujete drugim, ki so se deloma že v službi postarali. A pri vsem globokem spoštovanju, ki ga imam do dijaka, ki hoče učiti druge — tudi take, ki so davno že drugim postavljeni za učitelje, — vendar ne morem uslišati Vaše prošnje, da bi Vas namreč tu in tam na večerjo povabil. Pač pa Vam dovolim, da me še zanaprej obirate v »Narodu«, ker me ta ne more žaliti. — Ivan Roth, c. kr. pis. oficijal.

»To vse je jako verjetno.«

»Ostanimo torej pri tem domnevanju, dokler se nam ne posreči, da iztaknemo kaj boljšega. Boone je bil torej, kakor sem že omenil, prijet in odveden na policijsko stražnico. Od popred mu niso mogli dokazati nikakega pregreška. Znan je bil že dolgo vrsto let kot be-rač po poklicu, vendar pa se mu glede načina življenja ni moglo ničesar dokazati. Sedaj je vprašanje, ki se mora dognati, kaj je iskal Neville St. Clair v pivnici opija, kaj se je tam z njim zgodilo, kje je zdaj in pa, če je Hugo Boone tudi res prizadet. Do končne rešitve bo gotovo še dolga pot. Moram ti priznati, da pri vseh svojih doživljajih nisem še naletel na tak slučaj, ki bi bil navidezno tako enostaven in vendar tako težaven«. Med tem, ko je Sherlock Holmes pripovedoval zapleteno dogodbo, bila sva že daleč za mestom med zelenimi travniki. Ko sva se peljala skozi dvoje vasi, katerih hiše so imele mestoma še razsvetljena okna, je rekel Holmes: »Zdaj sva že prav blizu cilja. Vozila sva se po treh grofijah; tu sva v Kentu. Vidiš-li, tam med drevjem se nekaj sveti? To je Lee in svetloba prihaja od »ceder«. Ob luči svetilke sedi trepetajoča gospa, ki je gotovo že zaslišala petketanje konjskih kopit.«

»Zakaj pa ne zasleduješ cele stvari iz svoje bivališča?«

»Ker mi je od tu prikladneje. Gospa St. Clair mi je prepustila dve sobi; bodi uverjen, da bo mojega prijatelja in tovariša prav tako ljubezljivo sprejela, kot mene. Najtežje mi je, da ji ne prinašam niti najmanjšega poročila. Tukaj sva. Hej, odprite!«

(Dalje prihodnjic.)

Koroške novice.

k Velikovec. Umazano perilo so prali Velikovečani dne 12. t. m. na v ta namen sklicanem ljudskem shodu. Že nekaj let sta med velikovškimi nemškutarji in Nemci dve stranki. Nov povod k prepričanju med tema strankama je dalo velikovško železniško vprašanje, tako da so celo občinske zadeve v svoji čudni luči prišle na dan. Omenjeni shod je sklical Gratzhofer, državni poslanec; predsedoval je notar Rabič. Kot prvi je govoril trgovec Huth, priznavajoč, da je pisal članke v »Kärntner Wochenblatt«, v katerih je zahteval železniško zvezo Sinčavas - Velikovec-Mostič in navduševal Velikovečane k delu, da se to uresniči. V teh člankih je očital občinskemu odboru marsikaj umazanega, česar pa nikakor noče prati, ampak še bolj osvetliti. Omenja slabega gospodarstva in ravnanja glede vodovoda, kanalizacije, elektrarne in meščanske bolnišnice, kot občinskih naprav. Sploh graja občinsko upravo, ki je v marsičem gnijala. Najnika sta dva, zadostuje pa eden. Gratzhofer kot blaginjičar mestne hranilnice ni potreben; njegova plača se naj obrne za vsakoletne občinske primankljaje. Govoril je pet četr ure med splošnim in pogostim odobravanjem. Odgovarjal mu je Gratzhofer kot namestnik županov — zakaj pa župan sam ni prišel? — toda tako, da se mu je večina smejala in nepretrgoma ugovarjala. Vedno so se slišali medklici: »Ni res«, »Laž«, »Lažnik« itd. Govornik na medklice ni reagiral. Zagovarjal je blaginjiško mesto kot potrebno radi konkurence slovenske »Hranilnice in posojilnice«. Pri tem zagovoru mu je pomagala tudi stari Pinterič. Nagelu, pivovarnarju, je očital Gratzhofer, da je nerealno postopal pri nakupu sveta za elektrarno in vodovod. Nagele je ta očitavanja z dokazi ovrgele. (Vsestransko pritrjuje.) Nato sta se Gratzhofer in davkar Lessnag radi osebnosti dalj časa prepirala, dokler ni Gratzhofer za državnega poslanca »Herrnvolka« značilne besede izgovoril: »Die völkermärkter Trottel können mich im A . . . I« To je vzbudilo tako ogorčenje pri nasprotni stranki, da so takoj zapustili zborovalnico. Samo nekateri Gratzhoferijanci so še ostali. Tako so začeli slavni Velikovečani z »umazanim perilom« zidati svojo železnico.

k Slovenskim gostom, ki prihajajo v Velikovec, sporočamo, da se je poskrbelo v »Narodnem domu«, da bo odšel naprej točna postrežba in dobra pijača. Kuhinja je itak že nekaj časa priznana dobra, in tudi prenočiti se more, ker je več sob za tuje. Slovenski klub se zbira vsak torek zvečer od osme ure naprej v klubovi sobi.

k Političen shod, napovedan za prihodnjo nedeljo v Grebinju, se vrši v Grečinskem Klostru, ker je gostilničar Lučovnik vsled nemškega pritiska od Slovencev živčih Grebinčanov odpovedal svoje prostore. Shod se vrši v župnišču, in sicer isti dan in ob istem času, kakor je bil napovedan za Grebini.

k Letni občni zbor podružnice sv. Cirila in Metoda v Šmihelu nad Pliberkom se je zadnjo nedeljo nedeljo dobro obnesel. Govorila sta č. gg. J. Dobrovc in J. Hornbök o »svobodni šoli«. Ljudstvo je kar strmel nad predznostjo nasprotnikov, da si upajo tak napad na pouk verouka v šoli. Pevsko društvo »Gorotan« je skrbelo s svojim nad vse izbornim petjem za razveseljevanje. Največ zanimanja pa so napravili igralci, skoro sami dijaki, z igro »Tri tički«, katero so tako izbornu uprizorili, da ni bilo smeha ne konca ne kraja. Zlasti se je odlikoval gospod Rožman, ki zasluži, da se ga v resnici pohvali.

k Konkurz je napovedal velikovški trgovec J. Homan, ki je šel pred kratkim odprl svojo trgovino in gostilno.

Dnevne novice.

+ Jeseniško »javno nasilstvo«. — **Jurist Cham obsojen.** Večinoma bo znano, da je meseca februarja t. l. jurist Cham iz Ljubljane naznanil državnemu pravdnictvu župnika Zabukovca, tovarniškega mojstra Petra Rozmana in Kristel Vilmana ter slednjič posestnika Franceta Krivca radi hudodelstva javnega nasilstva ter v tej ovadbi dokazoval, kako so zgoraj omenjeni s silo razgnali občinske seje. Cham je potem bobnal po »Slov. Narodu« in se veselil, na koliko in koliko let pridejo obtoženci v ječo, že celo opisoval »številko 100« in lego ječe gospoda župnika Zabukovca. Kdor pozna veselje, s katerim se pograbi vsaka ovadba proti kakemu duhovniku, med tem ko je državni pravdnik gluh in slep za resne, z dokazi podprte ovadbe od druge strani, se ne bo čudil, da je prišel takoj preiskovalni sodnik na Jesenice ter je preiskoval tri dni to za Chama tako zanimivo afero! Rezultat je seveda bil, da je državno pravdnictvo ustavilo nadaljnjo postopanje proti obdolžencem, ker je razvidelo, da je ovadba bila sestavljena samo iz hudobnega in slabega namena. Nato je vložil tovarniški uradnik Anton Pongratz proti Chamu tožbo radi razžaljenja časti. Pri prvi obravnavi pred c. kr. okrajnim sodiščem v Ljubljani je bil Cham oproščen, pri drugi obravnavi, to je 12. t. m., je bil pa Cham pred c. kr. okrajnim sodiščem v Kranjski gori krivega spoznan in obsojen na tri dni strogega zavora, oziroma v 30 kron denarno kazen in ima povrh povrniti vse pravne stroške. Ker se je pa pravda vlekla že pol leta, so stroški na-

rasli okoli 1000 kron! Gotovo si bode Cham zapomnil, kedaj je hodil na Jesenice agitirat! »Društvo v podporo in pouk nižjim slojem«, ki ga je ustanovil, pa naj mu pomaga v teh težavah, če ga bodo prvaki zapustili! »Narod« pa, ki je toliko pisaril o jeseniškem tolovajstvu in nasilstvu, je pa zopet blamiran. Je zopet vohal »tolovaje«, pa je našel — race.

+ Imenovanja v učiteljski službi. Začasni učitelj je postal v Višnji gori g. Friderik Dermelj v Cirknici. Namestna učiteljica je postala prejšnja nam. učiteljica v Hotiču gos-pica Marija Zonta. Za začasnega učitelja pri sv. Gregoriju v kočevskem okraju imenovani g. Egidij Schifferer je resigniral na navedeno mesto.

+ Papeški križec »Pro ecclesia et pontifice« sme po cesarjevem dovoljenju nositi nadučitelj v pokoju g. Jožef Levičnik v Železnikih.

— Iz Črešnjevca se nam piše: Danes Vam poročamo veselo novico. Volitev župana se je že vršila. Po tolikem boju in naporu izpolnile so se želje vseh poštenih katoliških in narodnih volilcev. V torek, 11. septembra 1906 je bil županom jednoglasno izvoljen g. Simon Pušnik, kmet posestnik na Črešnjecju; občinskimi svetovalci: Fr. Brumec, veleposestnik na Leskovcu; Janez Kmetec, kmet in posestnik v Cokanji vasi; Franc Kodrič, posestnik na Črešnjecju. Vsi vrli in zanesljivi narodnjaki-katoličani, ki se bodo zavedali svoje naloge! S tem je padla tudi usoda Črešnjevca. Volili smo prvič l. 1903 2. maja, v drugič leta 1904 27. junija, tretjič l. 1905 28. februarja. Vsakokrat pa je vložila rekurz štajercijanska nemškutarska stranka, posluževala se vsakršnih izgovorov in neresnice. Za hrbtom pa je delal znani propali nemškutarski kandidat za državni zbor Ljudvik Kresnik. Delal je rekurz za rekurzom, pa nič ni pomagalo, dasiravno je vedno Franca Vrbeka zapisati dal na prvem mestu pri rekurzu, češ, da on dela vse to. Vsakokrat kadar smo volili, so bili štajercijanci huje tepeni. In zdaj vtretjič so tako propadli, da niti jednega več ni v odboru. Zrak je čist, — lovodja štajercijanske nemčurske stranke — Kresnik, je poražen, glorijska mu je oblebela, in za vselej — šla je njegova domišljavost, da je le on merodajen politik na Črešnjecju in odločilen pri volitvah. Kmetje narodnjaki so pokazali svojo moč. Srta je moč tiste stranke, ki se je vedno do zadnjega toliko let šopirila na Črešnjecju in proti kateri se nihče ni upal javno in odločno nastopiti. Narod je sodil — konec je nasilstvu nemškutarske — Kresnikove-Stigerjeve stranke na Črešnjecju. Naj se začneja nova doba, ker v novem odboru ni kričavev in prepirljivih nemškutarjev — vse pojde v redu. Novemu odboru le želimo — srčno in neprestrašeno plodovito delovanje zlasti: slovensko uradovanje, slovensko narodno šolo, lepe ceste in mostove, ki so potrebne. Novemu mlademu občinskemu odboru želimo pa srečo — in mu častitamo, kakor celi občini črešnjeveski, objednem pa tudi zahvaljujemo tiste, ki so pripomogli k srečni in sijajni zmagi zlasti neustrašene — Lipovčane. Živeli slovenski narodni volilci! Adijo Kresnik in cela banda nemškutarska!

— Z Bleda se nam poroča: V nedeljo, dne 26. avgusta, torej na dan, ko se je pričel v Ljubljani III. slovenski katoliški shod, se je vršil na Bledu ustanovni shod blejskega Sokola. Kajpada je prinesel »Slov. Narod« o tej slavnosti nad vse laskavo poročilo. Da tem bahatim možičkom nekoliko odbijemo njih rožičke, je primerno in umestno, da nekatere stvari pripomnimo k temu »Narodovemu« poročilu. Jako značilno je, da je pri veselici sodeloval jeseniški Sokol. Komu bi bilo neznan, kako vloga igra jeseniški Sokol? In ako bo blejski Sokol hodil isto pot ko jeseniški, o čemur ni nikakega dvoma, lahko že zdaj trdimo, da se bo telovadil ne toliko v telesni prosep, kakor veliko bolj v prosep blejskega liberalizma. In uprav v tem je za nas nova nevarnost, koje se pa kot gorenjski korenjaki vendar ne ustrašimo preveč. Saj če se ozremo na tiste, ki so se zbrali pod sokolsko zastavo, jih vidimo primeroma le malo število — »Slov. Narod« seveda sanja o dolgi vrsti v jerhovino oblečenih korenjakov, ker se mu vedno v dvoje vidi, mi smo jih našli samo 19, reci: devetnajst fantov, in 3, reci: tri može. In odkod so ti korenjaški elementi? Če izvažamone enega rečiškega fanta, ki se je shoda tudi udeležil, so vsi drugi sami Granjani in častni zastopniki iz takozvane »Gmajne«. Čast zavednim fantom in možem iz Zagorice, Mlinega, Želeč in Rečice, ki jih ni bilo zraven in so s tem pokazali, da jim ni mar trilega liberalizma, ki se skriva v sokolski obleki. Skoro odveč bi bilo povdarjati, da jih izmed nastopnih Sokolov polovica več ne hodi k službi božji. Preteče nevarnosti se bomo pa znali ubraniti s tem, da bomo po svojih močeh skrbeli, da iz navedenega malega števila ne bo zrastle veliko število in da fantje ne bodo sokolski, kakor v bahato proroškem duhu napoveduje »Narodov« dopisnik, ki v svoji nadutosti meni, da bomo mi križem roke držali. Ako se nam grozi, da se ustanovi tudi ženski Sokol in da bo potem tudi Marijina hčerka ušla čez plot, se tega čisto nič ne bojimo. Kajti za takimi Marijinimi hčerkami ne bomo potočili niti ene solzice, ampak še pred-

nju, odvedli so ga v policijski preiskovalni zapor. Na licu mesta ostal je nadzornik v nadi, da se mu vendar posreči, da dobi kako sled, ko malo odteče voda.«

»Tako se je tudi zgodilo, dasi v blatu nismo tega našli, kar smo mislili in česar smo se bali: tam nismo našli gospoda Nevilla St. Clair samega, pač pa njegovo suknjo. In zdaj — kaj meniš, kaj smo dobili v žepih?«

»Ne morem si misliti, kaj?«

»Ne, nikakor ne. Tudi bi tega nikoli ne uganil. — Vsak žep je bil nabito poln bakrenega drobiža — 421 celih in 270 pol-stotink. — Naravno, da suknje ni mogla odnesti voda. Pri človeškem truplu je to drugače. Med nasipom in hišo je precej močen vrtnec, zato je mogoče, da je truplo odplavila voda, medtem, ko je ostala težka suknja.«

»Jaz sem mislil, da ste našli vso obleko v sobi. Saj vendar ni imel oblečene samo suknje.«

»Gotovo, toda stvar je taka in jo zdaj ne moremo razlagati drugače. Vzemimo, da je ta Boone vrgel Nevilla skozi okno, ne da bi bil opažen, — kaj je moral storiti potem v prvi vrsti? Gotovo, da odstrani obleko. Zagrabil je torej suknjo; v istem hipu se je domislil, da bo plavala vrhu vode, mesto da se potopi. Časa mu ni preostajalo, kajti spodaj se je čulo že govorjenje gospe St. Clair; morda ga je tudi opozoril njegov tovariš, Malajec, da je blizu policija. Izgubiti ni smel niti trenutka. Nabasal je toraj žepe s pribračenimi novci ter vrgel suknjo skozi okno, da bi se potopila. Gotovo bi bil storil enako z ostalo obleko, da ni začul korakov; imel je le še toliko časa, da je zaprl okno.«

no se bodo zavedle svojega dejanja, jih bomo čez plot vrgli! Capito?

— **Predavanje »Slov. dijaške zveze«.** Tovariši stud. phil. Jos. Puntar predava dne 16. t. m. na Planini pri Rakeku v ondotnem izobraževalnem društvu ob pol 4. popoldne. Predmet: Izobrazba in napredek, pa namen izobraževalnih društev.

— **Okrajni šolski svet litljski** ima 27. t. m. sejo. Spored: Račun o šolskih izdatkih v l. 1906, proračun za leto 1907, zgradba novega šolskega poslopja v Stangi, povečanje šolskega poslopja na Polici, prošnja nekega nadučitelja za upokožitev, starostne doklade, podpore, tri disciplinarne zadeve.

— **Za župana** občine Vinji Vrh je bil izvoljen Martin Tome, občinski svetovalci so: Valentin Malnarič, Ivan Pečaver in Jožef Hlupar.

— **Oče požigalec.** Dne 9. t. m. je pogorela kočarju Staretu v Primskovem hiša, hlev, skedenj, dve lopi in kozolec. Škode ima 2200 kron, zavarovan je pa le za 800 kron. Zapri so pogorelečevega očeta Antona Stareta, ker sumijo, da je zažgal, ker je bil sprt s sinom in mu je tudi grozil.

— **Iz neprevidnosti** je pri streljanju iz samokresa na potu iz Toškega Čela v Zapuže zadel 16letni Šenk svojega tovariša Šetino iz Zapuž v prsi in ga smrtonevarno ranil. Šetina je v ljubljanski bolnišnici.

— **Iz trgovskih krogov** se nam poroča: Davčna oblastnija v Ljubljani predpisuje posebno pridobnino za transito-skladišča, vzlic temu, da plačuje dotičnik za svojo enotno in edino trgovino, koje integrovan del so ona skladišča, že itak dotični davek. Prizadeti trgovci bo zadevo z načelnega stališča gnal do zadnje instance. Trgovce opozarjamo na ta slučaj, ker se gre pri tem za njihove veljavne stanovske koristi.

— **Umril** je včeraj zvečer v Puštalu pri Škofji Loki posestnik Ivan Sever v starosti 73 let. Pogreb bo jutri v soboto, ob 9. uri s sv. mašo.

— **Roparski napad.** Dne 9. t. m. je pasel kozličje v gojzdu 8 let star fantič iz Kala, ambruške župnije. Kar naenkrat pride neki človek z nožem v roki, prebode vratu enemu kozličju ter ga skuša spraviti v vrečo. Fantič kliče na pomoč a tudi njemu preti tujec z nožem. Ko pride pomoč, zbeži ropar. Obleden je bil kot Italijan, govoril je laško. Vso stvar ima že orožništvo v rokah.

— **Na Rakitovcu.** V praznike 8 in 9. septembra napotilo se je 5 oseb hribolazcev, na Rakitovec (1865 m). Nekateri so nas plašili, kako je Rakitovec strm, a dotični so ga gotovo gledali le od spodaj gori, na njem pa bili niso. Saj je prišla nanj s svojim očetom tudi Darinka Gärtner, dasi šele 6 let stara; ta vstrajna hribolazkinja, je preteklo leto seveda že poezla tudi Grintavec. Priporoča se hribolazcem Rakitovec posebno, ker se z njega krasno vidi Triglav in druge naše planine; koča na Velem polju se vidi s prostim očesom. Za potrebo skrbi na Prtovcu posestnik in mežnar gospod Pavlič, jako pretrežljiv, ki vstreza z vsem, kar le more njegova hiša dati; tudi je na Rakitovcu pastirska koča, pri slabem vremenu jako dobro pribežališče. V poletnem času je na Prtovcu skrbjeno tudi za sv. maše vsak dan, ker biva ondi za časa počitnic, g. dež. poslanec dr. Krek.

— **Na splošno željo** ponavlja v nedeljo, dne 16. t. m. »Slov. katol. izobraževalno društvo na Rovih« igró »Sanje«, katera je pri veselici preteklo nedeljo tako izvrstno uspela. Začetek je z ozirom na Ljubljance, ki pridejo s popoldanskim vlakom, ob 4. uri pop., da se isti tudi igre lahko udeležijo. Po igri je prosta zabava in srečolov. Med igro in pri prosti zabavi udarja kvartet tamburašev iz Ljubljane in nastopi domači pevski zbor. Igra se vrši kakor pretečno nedeljo na velikem vrtu pri »Pircu«.

Ljubljanske novice.

lj **Novo društvo.** V Ljubljani se je ustanovilo »Društvo dobrotelnih gospa v pomoč dijakom«. Namen tega prekoristnega društva je: a) ubožnim in nramnim dijakom, realcem, učiteljskimom in zlasti gimnazijcem, izjemoma tudi učencem ljudske šole, eno leto pred vstopom v gimnazijo oskrbovati dobra stanovanja in v to svrhu nabirati gmotna sredstva ter tudi posredovati pri gospodarijih in gospodinjah; b) skrbeti, da od društva podpirani dijaki šolskih dolžnosti ne zanemarijo in se nramstveno ne pokvarijo; c) v slučaju, da naraste zadostna glavica postaviti ter vzdrževati tudi lastni dijaški dom. V doseg tega namena se bodo pobirala darila, napravljala veselice, zbirke i. dr. Društvena pravila je vlada potrdila. V ponedeljek, 10. t. m., se je vršil v dvorani »Krščansko-socialne zveze« ustanovni zbor, na katerega je došlo lepo število gospej in gospodičen. Gospa Kos je otvorila zborovanje in pojasnila namen društva. Po nasvetu gđc. Alešovec se je izvolil sledeči odbor: Blagajničarka gospa Albina Leskovic, namestnica gospa Marija Janežič, tajnica gospa Hedviga pl. Radič, namestnica gđc. Marija Alešovec, delujoče dame: Franja Eberl, Helena Schifferer, Jospina Kos, N. Avian, Marija Grošelj. Ta damski odbor je izvolil za predsednika kanonika Ivana Sušnika, za podpredsednika gospoda mestnega kaplana šentjakobskega Vojteha Hybaškega. Ze sedaj toplo priporočamo to velevažno društvo v podporo vsem tistim, kojim je res blagor mladine pri srcu.

lj **Praznik Blaž Potočnikove čitalnice v Št. Vidu** nad Ljubljano bo, kakor se nam poroča, nad vse veličasten. Odbor se je potrudil in storil vse potrebno, dekleta pletejo vence, moške pripravljajo mlaje, pevci se vadijo, vse se giblje. Št. Vid še ni videl take slavnosti. Zato v nedeljo društva v Št. Vid! Ljubljanski udeleženci se snidejo ob pol 7. uri zjutraj na južnem kolodvoru.

lj **Ljubljanska »gospoda« na popotovanju in njuna zabava.** Ljubljanski policiji jako dobro znana »sobna slikarja« Adolf Perko in Jožef Kobald sta se podala na popotovanje v svežo dolensko naravo. Do tu sta imela prav, ako sta uživala ljubljanskih bacilov prosti dolenski zrak, sta pa mislila, da smeta delati, kar sama hočeta. Na cesti med Nemško Vasjo in Goričjo Vasjo sta srečala posestnika Petra Bojca iz Dolenje Vasi in sta pričela kupčevati ž njim. Kobald mu je ponujal perilo, Perko pa svoj dežnik, a ker Bojec ni hotel skleniti kupčije, ga je pa sunil Perko proti desnemu očesu in ga ranil. In junaška ljubljanska klativiteza sta odhitela proti Hrvači, kjer ju je dobilo tudi orožništvo, ko sta ležala pod kozolcem.

lj **Regulacijo plač** magistratnih uradnikov baje namerava izvesti g. župan ob novem letu in sicer tako, da se bodo nižjim uradnikom plače zvišale, ne pa nižale. Pri tem pa gospod župan ne bo pozabil na magistratne praktikante, ki že skoro celih sedem let zastojni delajo in uradujejo. Z veseljem pozdravljamo tak napredek, po katerem se čez sedem let praktikant polagoma in brez nevarnih prehodov razvije v plačanega uradnika!

lj **V prisilno delavnico** bi rad prišel, se je izrazil 26letni delavec Alojzij Merlak iz Male Ligojne pri Vrhniki, ko je bil včeraj popoldne aretovan zaradi tatvine. Omenjeni je prišel včeraj popoldne na dvorišče hiše št. 3 na Zaloški cesti in pričel nabirati perilo, ki se je tam sušilo. Ko so ga opazili, je pričel perilo nazaj razobešati, moško srcajo je pa pobasal za telovnik. Merlaka, ki je obsedel že dveletno ječo, so izročili sodišču.

lj **Konj na nočnem izprehodu.** Pred dnevi je srečal policijski stražnik na sv. Petra cesti konja, ki se je murno izprehajal. Ker stražnik ni vedel čegav da bi bil, je konja obrnil in mu sledil toliko časa, da je konj prišel sam nazaj v svoj hlev v Prečnih ulicah.

lj **Poizkušen samoumor.** Iz prvega nadstropja hiše št. 6 na Marije Terezije cesti je skočila včeraj 17letna služkinja Amalija Pirnatovec, a se je k sreči le lahko poškodovala. Vzrok poizkušene samoumora ni znan.

lj **Izgubljene reči.** Mizarski vajenec Jožef Kodelja je izgubil bankovec za 10 K, gospa Antonija P. je izgubila zlat za 20 kron.

lj **V Ameriko** se je včeraj odpeljalo z južnega kolodvora 29 Slovencev in osem Hrvatov.

Izpred sodišča.

Na vojaškem naboru razgrajal. Dne 24. aprila je prišel, kakor je že sploh v navadi Anton Aljančič, čevljar v Trziču pijan k naborni stavi. Ker je pa preveč razgrajal, bil je aretovan in odveden v občinski zapor. Aljančič je jel v zaporu divjati, razbil je pri pričinah dve nogi, in pri vratih spodnji zapah. Na spomin redarja, da naj miruje, zagrozil mu je, da ga bo, če skup prideta, nafo ga pa s pestjo po levem ušesu udaril. Sedel bo zato pol leta v ječi.

Draga zaušnica. Dne 27. junija sta se v Mulejevi gostilni na Potoku sprla zaradi nekoga majhnega dolga posestnik Jožef Hkavc iz Javornika in Anton Štern. Prepir se je nadaljeval še na cesti, vsled katerega se je Hkavc tako razsrdil, da mu je preko ušes pripeljal krepko zaušnico. Udarac je bil tako silen, da se je Šternu natrgal bobnič. Za kazen bo plačal Hkavc 200 K denarne globe.

Zahtevajte »Slovenca« v vseh gostilnah! — Zahtevajte »Slovenca« na kolodvorih!

Telefonska in brzojavna poročila. VELIKANSKO ZBOROVANJE NA VELEHRADU. — KATOLIŠKI MORAVANI ZA SLOVAKE.

Brno, 14. septembra. Na Velehradu sta bili dve velikanski zborovanji katoliško narodne stranke moravske, ki so se udeležili številni Slovaki iz Ogrske. Zborovanje je bilo obiskano v prvi vrsti od kmetov, organiziranih v »Katoliški kmečki zvezi čehomoravski«. Soglasno je bila sprejeta resolucija, da se pošlje papežu v Rim sledeča brzojavka: »Trideset tisoč zborovavcev na Velehradu prosi Svetega Očeta, naj z očetovsko ljubeznijo varuje katoliške Slovake na Ogrskem ter jih brani proti preganjanju od strani ogrske vlade in mažarskih škofov.

ZAVLAČEVAJCI VOLILNE REFORME PRI DELU.

Dunaj, 14. septembra. Odsek za volilno reformo je danes obravnaval člen II. vladne predloge, s katerim se izpreminjajo §§ 1, 6 in 7 temeljnih zakonov (število poslancev in volilna pravica) glede volitve državnega zbora. Poljski poslanec Starczynski stavi k temu izpreminjevalni predlog: Glasovanje o uvodni formuli k članu II. naj se odloži. Izvoli se naj podobsek 9 članov, ki naj proučijo § 11 in 12 državnih temeljnih zakonov in stavi predolge o razdelitvi kompetence nad državnim in deželnim postavodavstvom, ozi-

roma, da se odloži obseg deželne avtonomije in naj podobsek o svojem delu poroča. Nato odgovori ministrski predsednik Beck, da mu je simpatično, ako se želi iz čisto stvarnih ozirav doseči jasnost glede deželne avtonomije, in da je zadovoljen, če se izvoli podobsek, a njemu se zdi veliko važnejše, da se zdaj ne bavi volilni odsek z izpreminjanjem uvodne formule. Sicer je prepričan, da Starczynski ne stavi predlog, da bi zavlekel odločitev o volilni reformi, vendar nujno priporoča, naj odsek sprejme vladni načrt, kakor je preložen.

Dunaj, 14. septembra. O predlogu Starczynskega je ministrski predsednik izjavil, da odsek ni upravičen sklepati o izpremembah ustave, ki segajo čez okvir volilne pravice. Odločno pa mora oporekati vsakemu zavlačevanju razprave o volilni reformi. Posvetovanje se popoldne nadaljuje.

CARINSKA BORBA S SRBIJO.

Belgrad, 14. septembra. Iz zanesljivega vira sem izvedel, da Avstrija z vso odločnostjo vstraja pri svojih zahtevah in neče Srbiji prav ničesar popustiti. Obe državi smatrata zdaj to kot stvar svojega političnega ugleda in zato tudi v Srbiji zahtevajo, da se na račun Srbije nič ne popusti. Pred pragom nam stoji torej odkrita carinska vojska med Avstrijo in Srbijo. — Pogodba z Bolgarijo je stopila danes v veljavo vkljub ugovoru Turčije.

POMORSKE VAJE V DALMACIJI.

Gruž, 14. septembra. Nadvojvoda Frana Ferdinanda sta na Visu nagovorila župan viški in škof hvarski. Potem se je nadvojvoda podal na pokopališče k spomeniku padlih v pomorski bitki leta 1866 ter je v imenu cesarjevem položil na spomenik lovorjev venec, drugi venec je položil na spomenik padlih braniteljev trdnjave. Dospevši na otok Mljet je nadvojvoda od tamkaj do 9. ure zvečer sledil na odprtem morju kombinirani pomorski bitki. Gruž in sosedne vasi so bile krasno razsvetljene.

Gruž, 14. septembra. Transport čet, ki ga je imelo izvesti Lloydovo brodogrje, stavljen na razpolago vojni upravi, se je izvršil v popolno zadovoljstvo vojaških krogov. Vzlic težavnim razmeram se je ukrcanje in izkrcanje posamičnih delov čet vršilo z največjo točnostjo.

Dubrovnik, 14. septembra. Nadvojvoda Franc Ferdinand si je ogledal izkrcavanje čet v Omblu in Gružu ter se je potem v kočiji podal v Dubrovnik, kjer si je ogledal mesto, ki je bilo v zastavah. Ob deveti uri popoldne se je nadvojvoda vrnil v Gruž, odkoder je ob 10. uri z dvornim vlakom odpotoval k vojaškim vajam v Trebinje.

TURČIJA SE OBOROŽUJE.

Carigrad, 14. septembra. V Odrin in Solun je turška vlada poslala večjo množino brzostrelnih topov. Vlada pravi, da je to potrebno za dopolnitev topničarstva.

RUSIJA.

Peterburg, 14. septembra. Carska dvojica z otroki se je včeraj popoldne na svoji ladji odpeljala v Finsko morje za več dni. Na krovu sta tudi minister carske hiše in mornariški minister.

Peterburg, 14. septembra. Iz Sie-dice se poroča, da je prvi strel oddal neki pravoslavni, Vasiljev, katerega mrtvo truplo so našli v vojašnici. Judje pravijo, da je bilo pri nemirih 142 mrtvih in 430 ranjenih.

Peterburg, 14. septembra. Judovski »Bund« in socialni demokratje v Moskvi izjavljajo po listih, da odločno protestirajo proti zakonu razlastitve.

Odesa, 14. septembra. Članj »Ruske zveze« so jako razburjeni. Mnogo je oboroženih in imajo signalne piščalke. Judje se prito-

žujejo, da jih pretepajo in da policija njihovih prošnja za varstvo neče uslišati.

Moskva, 14. septembra. Pri prvi obravnavi pred prekim sodom sta bili dve osebi obsojeni na smrt zaradi oboroženega upora.

ANGLEŠKA ARMADA.

London, 14. septembra. Kralj je ukazal, da se uvedejo od vojnega ministrstva predlagane izpremembe v pehoti.

ROPARSKI NAPADI NA ŽELEZNICE.

Berolin, 14. septembra. V Osnabrücku zaprti strojevodja je priznal, da je povzročil več roparskih napadov na železniške vlake.

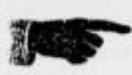
GOLJUFIVI HUMBERT.

Pariz, 14. septembra. Pariz ima zopet svojo senzacijo. Tereza Humbert je prišla iz ječe, kjer so ji izročili 100 frankov kot zaslužek njenega dela. Takoj se jo obsuli žurnalisti, ki so jo izpraševali o njenih načrtih za bodočnost. Rekla je, da bo iz Craffordove zapuščine kmalu dobila 111 milijonov frankov. Tudi Friderik Humbert je prišel iz zapore ter je dobil 300 frankov kot zaslužek. Pripeljal se je v III. razredu in je manj zgovoren kot Tereza.

Meteorologično poročilo.

Višina n. morjem 306'2 m, srednji zračni tlak 736'0 mm

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura po Celsiju	Vetrovi	Nebe	Padavina v milim.
13	9. sveč.	735'5	8'1	brezvetr.	jasno	
14	7. s.jutr.	735'4	6'0	sr. vzh.	megla	12
	2. pop.	733'4	18'3	sl. jzh.	pol. obl.	
Srednja včerajšnja temp. 11'3°, norm. 15'2°.						

 Ugodna prilika.

V Novem Vodmatu št. 7, Ljubljana sta 5089 1

na prodaj 2 hiši

še nekaj let davka prosti, z nekoliko vrta in vodnjakom na dvorišču. — Cena zelo ugodna. Več se izve pri lastniku istotam.

Lepa stanovanja

v novih hišah na Selu

tik glavne ceste z 1, 2 ali 3 sobami, kuhinjo in drugimi pripadki se takoj odajo po zelo nizki ceni.

Več se poizve v **Ljubljani, Ambröžev trg 7, pritl.**

vratar, skladiščnik

Kot

ali kaj podobnega **išče službe** oženjen vpok. orožn. postajevodja, večš slovenskega, nemškega, italijanskega in hrvaškega jezika v govoru in pisanju. — Več pove **Franco Korbar**, Spod. Šiška, poste restante. 2010 3—1

1 ali 2 dijaka

iz boljše rodbine se **sprejmeta** na **stanovanje in hrano v Florijanskih ulicah št. 17**, II. nadstropje.

Glasovir in vrt na razpolago. 2048 3—1

The Company Theater Orient!

V veliki dvorani „Mestnega doma“.

V soboto, 15. septembra 1906.

Vsak dan predstava ob 8 1/4 uri.

Program obstoja iz najnovejših pariških snovi z l. 1906.

Iz vsebine programa omenjamo sleče:

Povest iz Tisoč in jedne noči. — La Passion: „Trpljenje našega Zveličarja“.

Botanik pred sodiščem „žuželk“. — Ognjegasec s zaprekami. III Marocco. Maroška konferenca. Detektiv Scherlock Hobus. Pariški dijaki, i. t. d.

Vspored je obilen in točen.

V nedeljo dve predstavi, prva ob 4. uri popoldne. Med pasionskimi prizori, koralna glasba harmonija. Med predstavo svira ljubljanski sekstet. Buffet in garderoba poleg dvorane.

Vstopnina: Prvi sedež K 1'80; drugi sedež K 1'—; stojišča 50 vin.

Blagajna se otvori ob 7. uri zvečer.

The Company Theater Orient.

Ferdinand Trumler

oblast. konces. mestni stavb. mojster

Ljubljana — Pred škofijo 3

prevzema vseh vrst stavbe kot nove zgradbe, prezidave, adaptacije, prenovitve, rekonstrukcije, dalje izdelavo načrtov in proračunov, merjenje in cenitve.

Specialiteta cerkvene stavbe. Izvršitev umetnih načrtov za vseh vrst poslopja in izvedba perspektivnih risb za ista. **Izredno kulantne cene in točna izvršitev**

Mizarske pomočnike

za stavbeno delo

sprejme takoj v trajno delo

„Prva kranjska mizarska zadruga v Št. Vidu nad Ljubljano“, delavnica s strojnim obratom na parno silo.

2 enonad-stropni hiši

se prodasta pod zelo ugodnimi pogoji. Več pove lastnik na **Trnovskem pristanu št. 14** v Ljubljani. 1026 19

Ena steklenica

3 kg vsebine 2371 11

malinovega sirupa

lekarja Piccolija v Ljubljani, nedosežne kakovosti,

se pošilja všteviš poštino in zavijanje po poštne povzetju za K 5:30 v prvem pasu, sicer K 5:60.

V Ljubljani stane ena steklenica s 3 kg K 4—; pasteurisirana steklenica (ca. 1 kg) K 1:50. Razpošilja se tudi v sodčkih po 20, 30, 40 in več kg.

Izurjenega

stenografa in strojepisca

sprejme takoj trgovski zavod.

Nastop in plača po dogovoru.

Samo pisane ponudbe naj se pošljejo na upravništvo „Slovenca“ pod šifro „stenograf“. 2046 3—3

Že od 4 gld. nadalje

sive pelerine iz veljblodove dlake s kapuco 120 cm dolge : : za gospode in dame. : :

Največja in najlepša izbora konfekcije za gospode, dečke, dame in deklice po čudovito nizkih cenah. : : : :

Angleško skladišče oblek

O. BERNATOVIČ

Ljubljana, Mestni trg 5.

Zidarji in delavci

se sprejme proti dobri plači pri stavb. podjetništvu 2026 4

F. Trumler, arhitekt, Pred škofijo št. 3, I. nadstropje, Ljubljana.

Razpis.

Štev. 2057.

Za zgradbo dovozne ceste na postajo **Bohinjska Bistrica** in za zgradbo v tiru te ceste ležečega mostu v železu in betonu na 10300 K in 11500 K proračunjena dela in dobave se bodo oddale skupno ali posamezno potom javne ponudbene obravnave.

Pismene, vsa zadevna dela zapopadajoče ponudbe z napovedbo popusta ali doplačila v odstotkih na enotne cene proračuna naj se predložijo

do 24. septembra 1906

do 12. ure opoldne podpisaneu deželnemu odboru.

Ponudbe, katere morajo biti kolkovane s kolkom za 1 K doposlati je zapečatene z napisom: „Ponudba za prevzete zgradbe dovozne ceste v Boh. Bistrici ali mostu na dovozni cesti v Boh. Bistrici.“

Ponudbi mora biti dodana izrečna izjava, da pripozna ponudnik stavbne pogoje po vsej vsebini in da se jim brezpogojno ukloni.

Razven tega je dodati kot vadij še 5% stavbnih stroškov v gotovini ali pa v popularno varnih vrednostnih papirjih po kurzni ceni.

Deželni odbor si izrečno pridrži pravico, izbrati ponudnika ne glede na višino ponudne cene, oziroma, če se mu vidi potrebno, razpisati novo ponudbeno razpravo.

Načrti, proračun in stavbni pogoji so na ogled v deželnem stavbnem uradu.

Ljubljana, 12. septembra 1906.

2047 3—2

Deželni odbor kranjski.

Šolske knjige

za vse šole v najnovejših, odobrenih izdajah, pisalne in risalne, kakor tudi druge šolske potrebščine v najboljši kakovosti in po zmernih cenah priporoča

2036 8—2

LAV. SCHWENTNER

knjigotržec v Ljubljani, Prešernove ulice šte. 3.

Hotel „Union“ Ljubljana.

Od sobote, 15. septembra vsak dan

Ensemble gostovanje svetovnoznane

Continental-Cagliostro gledišča Uferini

Ravnateljstvo P. Uferini, nedosežni senzačni varavec s svojo čudovito izurjenostjo v modernem **salonskem čarovništvu in eksperimentalni fiziki.**

Senzačne predstave in iznajde na umetniškem in znanstvenem polju. Predstave najnovejših iluzij v tehn. in umetn. najv. dovršenosti. **Izreden repertoar! Krasna oprema!** 2012 2—

2 dami Edino svoje vrste 2 dami serpent., ognjeni in fantazijski plesi s krasnimi elektr. svetl. efekti. Lastna naprava.

Pozor! Uferini nudijo s svojimi umetn. soirejami prizore, ki prekašajo vse po svoji izvirnosti, čudovitosti in bajnosti, ter jih počaščajo s svojimi obiski knezi; profesorji, avtoritete in vedn. akademije jih priznajo kot nedosežne in počaščajo z diplomami in častnimi znaki. **Vsaka soiree nov program!**

Cene: Cerkle-sedež K 2—, zaprti sedeži K 1:50, I. vrsta K 1—, II. vrsta 60 vin., stojišče v parterju 50 vin., balkonski sedež K 1:20, galerijski sedež 80 vin., stojišča na galeriji 40 vin. — Otroci pod 10 leti plačajo polovico.

Prodaja po dnevu v tobakarni hotel „Uniona“.

Oznanilo.

Na c. kr. umetno-obrtni strokovni šoli v Ljubljani se prične šolsko leto za oddelke: šola za obdelovanje lesa, šola za umetno vezenje in čipkarstvo, javna risarska šola za moštve in pomočnike, javna risarska šola za dame

dne 20. septembra 1906.

Na novo vstopajoči učenci in učenke se morajo v spremstvu staršev ali njih namestnikov zglastiti v ravnateljevi pisarni (Stari trg 34, Zatiški dvorec)

dne 17. ali 18. septembra

dopolodne od 9. do 12. ure ali popoldne od 3. do 5. ure.

Šola za obdelovanje lesa ima **dveletni pripravljalni tečaj** za dečke, stoječe še v ljudsko-šolski obveznosti. Tečaj pripravlja za vstop v strokovne oddelke (mizarstvo, strugarstvo, rezbarstvo, kiparstvo in pletarstvo) ali pa za vstop v katerikoli obrt; v tem slučaju **nadomešča spodnje razrede nižje realke.**

Zimski kurzi za stavbne obrtnike (zidarje, tesarje in kamnoseke) se otvorijo dne 3. novembra. Vpisovanje se vrši zadnje 14 dni pred pričetkom kurza. Vsak kurz traja 2 zimska semestra. Namen tem oddelkom je pripravljati obiskovalce za zakonito predpisani mojstrski izpit v navedenih stavbenih strokah.

Sprejemni pogoji: **I. na šoli za obdelovanje lesa:**

A) V pripravljalni tečaj: I. letnik: Dovršena ljudska šola in starost 12 let (do dne 31. decembra 1906). — II. letnik: Znanje učne tvarine I. letnika in starost 13. let (do 31. decembra 1906).

B) V strokovne oddelke: Dovršeni pripravljalni tečaj ali meščanska šola ali pa 3 razredi srednje šole (neugodni redi iz latinščine in grščine se ne vpoštevajo); starost 14 let (do 31. decembra 1906).

C) V pletarski oddelke: dovršena ljudska šola in starost 14 let.

II. na šoli za umetno vezenje in čipkarstvo: Dovršena ljudska šola in starost 14 let izjemoma že 12 let (do 31. decembra 1906).

III. na obeh javnih risarskih šolah se sprejemajo učenci in učenke celo šolsko leto, kolikor to dopuščajo prostori.

IV. v zimske kurze za stavbne obrtnike se sprejemajo obiskovalci, ki imajo učni list dotične stavbne obrti in so stari najmanj 18 let.

V Ljubljani, dne 1. septembra 1906.

C. kr. ravnateljstvo.

1924 3—2

221 223

„Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani“

Podružnica v CELOVCU.

Kupuje in prodaja

vse vrste rent, sastavnih pisem, prioritet, komunalnih obligacij, srečk, delnic, valut, novcev in deviz.

Promete izdaja k vsakemu šrebanju.

Akcijski kapital K 2.000.000.—.

Zamenjava in ekskomptuje

iztrebane vrednostne papirje in vnovčuje sapale kupone.

Vinkuluje in devinkuluje vojaške ženitninske kavalje.

Ekompit in inkasno menia

Rezervni zaklad K 200.000.—.

Daje predjume na vrednostne papirje.

Zavaruje srečke proti kurzni izgubi.

Horvatska narodna

Podružnica v SPLJETU.

Denarne vloge sprejema

v tekočem računu ali na vložne knjižice proti ugodnim obrestim. Vložni denar obrestuje od dne vloge do dne vridga.

Promet s čekl in nakaznicami.